

SỞ Y TẾ
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH
BỆNH VIỆN MẮT

Số 654/BVM-CDT
V/v hướng dẫn triển khai chương trình
Chăm sóc mắt năm học 2020-2021

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 01 tháng 10 năm 2020

Kính gửi: - Sở Y tế Tp. Hồ Chí Minh;
- Sở Giáo dục - Đào tạo Tp. Hồ Chí Minh;
- Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Tp. Hồ Chí Minh;
- Trung tâm y tế Quận/Huyện;
- Phòng Giáo dục Quận/Huyện.

Để thực hiện kế hoạch Chương trình Chăm sóc Mắt cho học sinh năm học 2020-2021, đồng thời giúp các Quận/Huyện triển khai tốt chương trình đến tất cả các trường học. Bệnh viện Mắt đưa ra những hướng dẫn, kế hoạch cụ thể, phù hợp với tình hình thực tại nhằm đáp ứng tiêu chí của chương trình Mắt năm học 2020-2021 như sau.

1. Mục tiêu:

Nâng cao nhận thức của học sinh, giáo viên, phụ huynh về chăm sóc mắt và phòng chống cận thị.

Nâng cao năng lực quản lý tật khúc xạ và kiến thức về chăm sóc mắt của Cán bộ y tế trường học.

Phần đầu đạt 100% học sinh ở tất cả các cấp, lớp đều được kiểm tra thị lực ít nhất 1 lần/năm học, nhằm phát hiện những em học sinh có thị lực kém để chuyển đến cơ sở chuyên khoa mắt can thiệp điều trị.

Phần đầu đạt 100% các em có thị lực kém phải đến cơ sở chuyên khoa mắt điều trị thông qua năng lực quản lý chương trình Mắt của CBYT trường học.

2. Hướng dẫn triển khai :

a) Đối với Quận/Huyện :

✓ **Lập kế hoạch hoạt động đầu năm :**

Lãnh đạo các quận/huyện lập kế hoạch hoạt động và chỉ đạo cho các trường học triển khai các nội dung của chương trình Mắt, kế hoạch được xây dựng lồng ghép trong kế hoạch tổng thể của các chương trình y tế trường học của Quận/Huyện.

✓ **Đào tạo, tập huấn :**

Thống kê lại danh sách các CBYT trường học chưa được tập huấn ở các cấp Mầm non, Tiểu học, THCS và THPT.

Đăng ký tham gia tập huấn tại Bệnh viện Mắt hoặc tổ chức lớp tập huấn và mời Khoa Mắt của Bệnh viện Quận/Huyện đến tập huấn.

✓ **Truyền thông giáo dục sức khỏe cho Mắt :**

Các Quận/Huyện chỉ đạo hướng dẫn các trường lập sổ theo dõi truyền thông, lập kế hoạch thực hiện gồm: thời gian, nội dung, đối tượng truyền thông, số lần truyền thông mắt (tối thiểu 2 lần/năm học).

✓ **Trang bị phương tiện hoạt động :**

Để đảm bảo tiêu chí 100% học sinh các trường học được kiểm tra thị lực, Bệnh viện Mắt đã tiến hành cấp cho mỗi trường học tại Tp. Hồ Chí Minh ít nhất 1 bảng đo thị lực rút gọn (7/10) để cho học sinh tự kiểm tra thị lực. Ngoài ra, mỗi trường học phải tự trang bị 01 bảng thị lực đầy đủ (10/10) để cán bộ y tế kiểm tra thị lực cho học sinh.

Lưu ý: Các quận/huyện lập danh sách các trường mới thành lập chưa có bảng thị lực và các trường có bảng thị lực rồi nhưng đã bị hư hỏng gửi về Phòng Chỉ đạo tuyến, Bệnh viện Mắt để nhận bảng thị lực vào các ngày trong tuần (giờ hành chính).

✓ **Thống kê báo cáo:**

Quận/huyện báo cáo kết quả thực hiện chương trình mắt sau đợt kiểm tra sức khỏe đầu năm học để Bệnh viện Mắt theo dõi kịp thời tình hình hoạt động, nội dung báo cáo bao gồm các nội dung sau :

- Kết quả khám sức khỏe, sàng lọc thị lực (theo mẫu)
- Các hoạt động truyền thông giáo dục sức khỏe về mắt
- Các hoạt động tập huấn chăm sóc mắt.
- Khó khăn, đề xuất.

✓ **Phân loại sức khỏe Mắt theo thị lực:**

Loại 1: Thị lực $\geq 7/10$ ở cả hai mắt (không giảm thị lực, không có bệnh lý về mắt và tật khúc xạ nhẹ chưa cần can thiệp).

Loại 2: Thị lực kém do tật khúc xạ hoặc có bệnh lý về mắt ở 01 hoặc 02 mắt $< 7/10$ (cho dù có đeo kính hoặc không đeo kính).

Loại 3: Thị lực $< 7/10$ do nhược thị, chấn thương hoặc các bệnh về mắt khác ở 01 hoặc 02 mắt.

Lưu ý: Các bệnh về mắt ở học sinh thường gặp (Lé, sụp mi, đồng tử trắng, nhược thị, chấn thương ...). Khi đánh giá thị lực nên xét **loại 1** trước (nếu không đạt sẽ xét đến **loại 3**, còn lại là **loại 2**)

Ví dụ: Loại 1 thì 2 mắt $\geq 7/10$ (không có bệnh lý về mắt). Sau đó, xem có phải loại 3 không khi thị lực $< 7/10$ do bệnh lý không chữa được (nhược thị, chấn thương ...), phần còn lại là loại 2.

b) Đối với Trường học :

Lập kế hoạch hoạt động chương trình Mắt đầu năm học (trong kế hoạch của chương trình y tế trường học)

Gửi danh sách CBYT chưa tập huấn Mắt về Phòng Giáo dục hoặc TTYTDP để tổng hợp danh sách học viên cần được tập huấn.

Truyền thông giáo dục sức khỏe mắt cho học sinh và giáo viên:

Treo, dán tranh ảnh truyền thông về mắt ở góc truyền thông của trường.

Tổ chức nói chuyện truyền thông cho học sinh, giáo viên :

- Về cách chăm sóc mắt;
- Phòng chống tật khúc xạ;
- Tác hại của tật khúc xạ nếu không đeo kính hoặc đeo kính không đúng độ;
- Phòng tránh chấn thương mắt;
- Tư thế ngồi học, bố trí góc học tập tại nhà. Đặc biệt giáo dục cho học sinh khối mầm non và cấp 1 tư thế ngồi đọc, tư thế ngồi viết đúng để tạo thói quen tốt cho học sinh ở độ tuổi này nhằm hạn chế tình trạng mắc tật khúc xạ, đồng thời các giáo viên ở khối mầm non và cấp 1 trực tiếp phụ trách lớp cần nhắc nhở tư thế ngồi học đúng cho các em học sinh;
- Các thói quen có hại cho mắt;
- Chỉ dẫn nơi treo bảng tự đo thị lực và hướng dẫn học sinh tự kiểm tra thị lực;

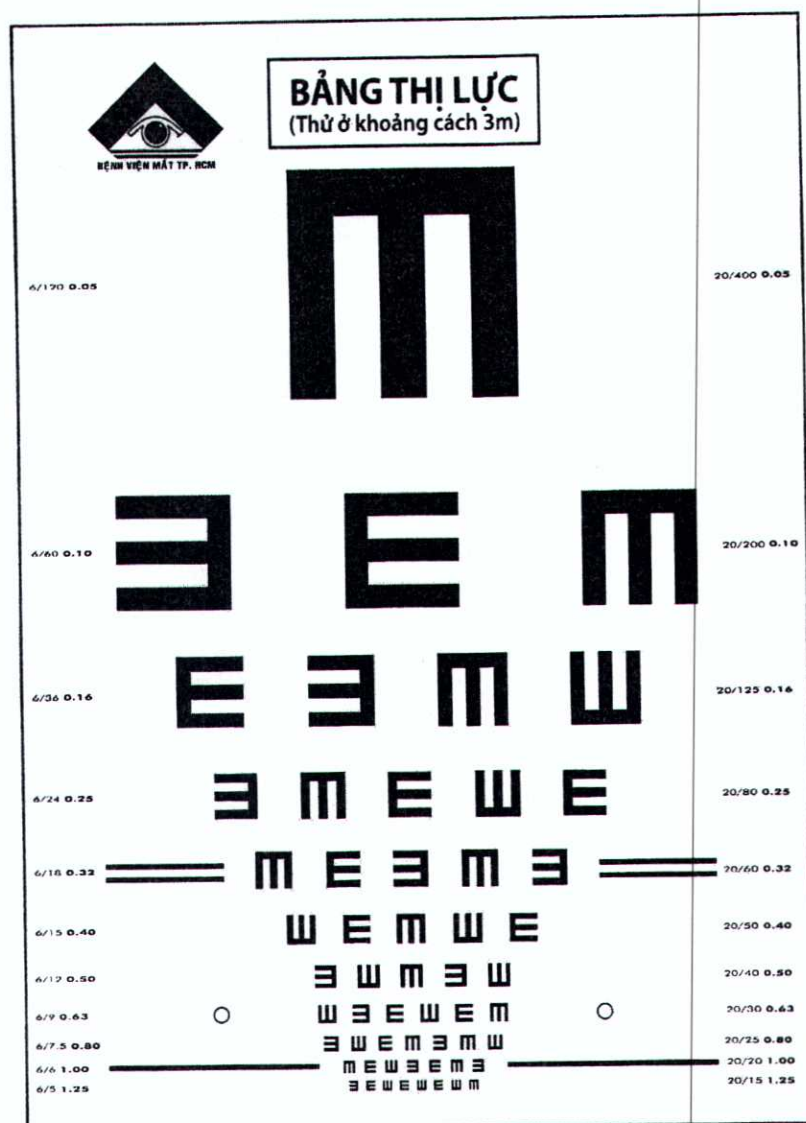
Trang bị góc (nơi) cho học sinh tự kiểm tra thị lực: bảng thị lực do Bệnh viện Mắt cấp về quận/huyện, quận/huyện phát về trường.

✓ **Hướng dẫn sử dụng bảng thị lực như sau :**

- Bảng thị lực đầy đủ (bảng 10/10): Dành cho cán bộ y tế trường học kiểm tra thị lực cho các em học sinh có nghi ngờ bị tật khúc xạ sau khi đã thăm khám, sàng lọc thị lực.
- Bảng thị lực rút gọn (bảng 7/10) do Bệnh viện Mắt cung cấp:

- Đối với học sinh Tiểu học, THCS và THPT: Nhà trường treo nơi dễ nhìn, đầy đủ ánh sáng và đúng quy định kích thước đo để học sinh tự kiểm tra thị lực của mình.
- Đối với trẻ khối mầm non: Dành cho cán bộ y tế trường học hoặc giáo viên đứng lớp (đã qua tập huấn chăm sóc mắt học đường) kiểm tra thị lực cho các bé trong các đợt kiểm tra sức khỏe định kỳ hoặc có nghi ngờ tật khúc xạ.
- Chọn nơi có đủ ánh sáng, học sinh thường tập trung.
Ví dụ : ở trước phòng y tế, góc truyền thông, khu vực sinh hoạt chung...
- Khoan gắn chặt bảng thị lực vào tường sao cho bảng cách mặt đất khoảng 1m (đối với trường cấp 1), hoặc 1,2m (đối với trường cấp 2), hoặc 1,5m (đối với trường cấp 3).
- Kẻ 1 vạch bằng mực không phai hoặc dán băng keo màu lên mặt đất cách bảng đo thị lực 4mét.
- Hướng dẫn cho học sinh biết cách tự kiểm tra thị lực cho mình trong các buổi sinh hoạt dưới cờ, sinh hoạt lớp: nơi treo bảng, cách tự đo, khi không đọc các chữ trên bảng thì làm sao, mục đích của đo thị lực .
- ✓ **Các loại bảng thị lực Bệnh viện Mắt cung cấp:**
- Thị lực đầy đủ (bảng 10/10): Cung cấp cho Trung tâm Y tế và phòng Giáo dục - Đào tạo các Quận/Huyện của Thành phố Hồ Chí Minh.

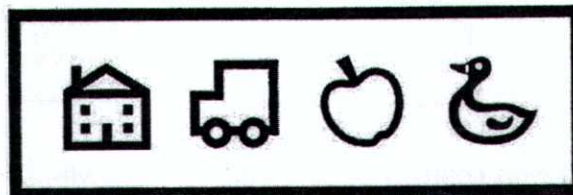
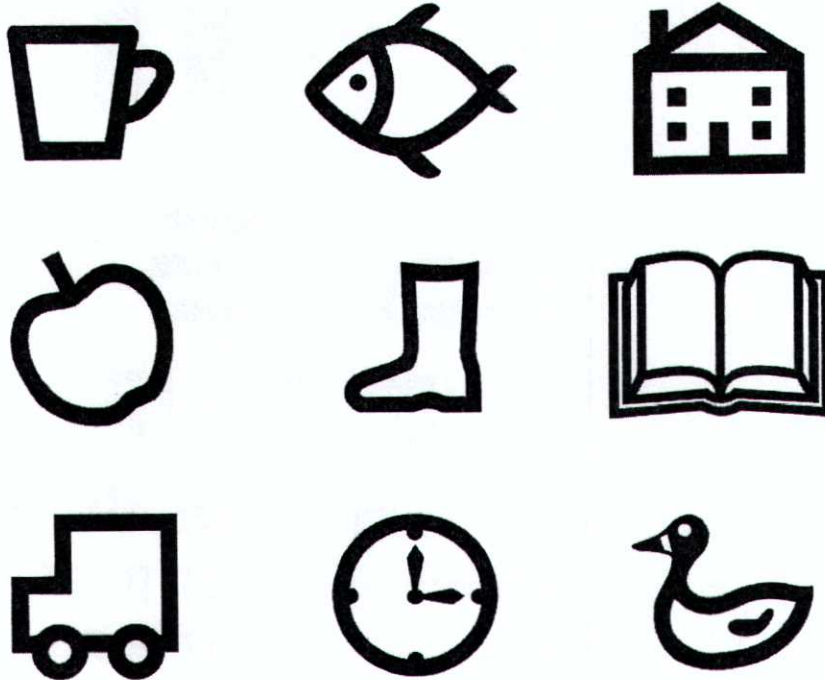
- Thị lực rút gọn (bảng 7/10): Cung cấp cho các trường học của Quận/Huyện tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Khối lớp Tiểu học, THCS, THPT

Khối lớp Mầm non

BẢNG THI LỰC MẪU GIÁO
(Thử ở khoảng cách 3m)

- ✓ **Theo dõi, quản lý, tổ chức đo thị lực cho học sinh :**
- Lập sổ theo dõi kết quả khám mắt, kết quả thị lực cho các em học sinh, đặc biệt là các em học sinh có thị lực kém và đang đeo kính.
 - Thông báo về gia đình biết kết quả đo thị lực và hướng dẫn phụ huynh đưa con em mình đi khám tại cơ sở có chuyên khoa mắt nếu học sinh có thị lực chưa đạt (đối với học sinh mầm non) hoặc thị lực < 7/10 (đối với học sinh phổ thông).

- Kết nối với giáo viên chủ nhiệm và giáo viên khác các trường hợp học sinh ngồi học không đúng tư thế để thông báo về gia đình nhắc nhở thêm cho học sinh.
- Tổ chức sàng lọc thị lực sớm cho các em học sinh nếu lịch khám sức khỏe trễ, nhằm giúp các em có thị lực kém đi khám mắt sớm để có thị lực tốt học tập.

Đề nghị Ban Chỉ đạo Y tế trường học, Phòng Giáo dục và TTYT các quận/huyện triển khai, chỉ đạo, hướng dẫn các trường thực hiện chương trình Chăm sóc Mắt học đường năm học 2020-2021 nhằm giúp các em học sinh có được đôi mắt khỏe để học tập tốt.

Mọi chi tiết liên quan đến chương trình vui lòng liên hệ BS. Trần Huy Hoàng, Phó Trưởng phòng Chỉ đạo tuyến, Bệnh viện Mắt TP.Hồ Chí Minh, điện thoại 0988648460 hoặc CN. Trần Thị Kim Em, chuyên viên Phòng Chỉ đạo tuyến, số điện thoại 0972585825, email: tranthikimem1105@gmail.com.

Trân trọng cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên;
- SYT (để biết);
- Lưu VT, CĐT./.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Võ Thị Chinh Nga

